

Hoogheemraadschap van

Delfland

ONS KENMERK

1386790

DATUM D&H VERGADERING

5 februari 2019

DELFT

Aan de leden van de verenigde vergadering

ONDERWERP

Evaluatie afschaffing kwijtschelding zuiveringsheffing

Geachte leden,

Bij het sluiten van het Coalitieakkoord in 2015 was het de verwachting dat het beroep op de kwijtscheldingsregeling sterk zou toenemen, wat zou leiden tot jaarlijks stijgende kosten voor belastingplichtigen die niet voor kwijtschelding in aanmerking komen. De coalitiepartijen waren van mening dat hiermee geen recht werd gedaan aan het beginsel *de vervuiler betaalt*. Daarom is in het Coalitieakkoord afgesproken dat Delfland in 2016 nog maar voor 50% kwijtschelding verleent van de zuiveringsheffing en vanaf het belastingjaar 2017 de kwijtschelding van de zuiveringsheffing volledig heeft afgebouwd.

Bij ongewijzigd beleid was de prognose dat het bedrag aan kwijtschelding zou oplopen van € 15,3 miljoen in 2014 (waarvan € 9,3 miljoen zuiveringsheffing) naar € 19 miljoen (waarvan € 12,5 miljoen zuiveringsheffing). In het gebied van Delfland ging het in 2015 om ongeveer 50.000 huishoudens die voor kwijtschelding in aanmerking kwamen.

Besluitvorming

Op 19 november 2015 heeft de Verenigde Vergadering de Verordening Kwijtscheldingsregeling Delfland 2016 vastgesteld. Hiermee is de kwijtschelding van de zuiveringsheffing in 2016 teruggebracht tot 50% en in 2017 volledig afgeschaft.

Bij de besluitvorming in 2015 is naar voren gebracht dat de RBG, die belastingheffing- en invordering voor Delfland verzorgt, een zeer zorgvuldig proces moest inrichten voor de doelgroep, aan wie tot dan toe kwijtschelding was verleend. Dit zorgvuldige proces moest bestaan uit het verzenden van een kosteloze herinnering, het nabellen van degenen die niet betaalden, het afleggen van huisbezoeken en de mogelijkheid om te komen tot coulantere betalingsregelingen dan toe die tijd gebruikelijk waren. Voor de uitvoering van dit proces werd een extra bijdrage aan de RBG voorzien van € 800.000,- in de jaren 2016 en 2017 en € 300.000,- vanaf 2018. Bij besluitvorming is toegezegd rekening te zullen houden met zogenaamde 'schrijnende gevallen'.

Zorgvuldig proces

Na besluitvorming in de VV op 19 november 2015 hebben Delfland en de RBG een zorgvuldig proces ingericht om kwijtschelding stapsgewijs af te schaffen.

Omgeving

Tijdens het besluitvormingsproces in 2015 kwamen van verschillende kanten zorgen naar voren over de financiële gevolgen van het afschaffen van de kwijtschelding voor mensen met een minimuminkomen. Om aan deze zorgen tegemoet te komen zijn diverse ontmoetingen georganiseerd, onder meer met de wethouders sociale zaken binnen het beheergebied van Delfland en met een vertegenwoordiging van 'Delen achter de duinen', een platform van 60 Haagse organisaties dat zich richt op armoedebestrijding.

Tijdens deze ontmoetingen is aan de hand van soms kritische vragen uitleg gegeven over de zorgvuldige inrichting van het proces van belastinginning, het omgaan met schrijnende gevallen en het hanteren van de beslagvrije voet.

Op verzoek van enkele wethouders is in de bijsluiter bij de aanslagen een verwijzing opgenomen voor het geval een belastingplichtige met financiële problemen zou worden geconfronteerd.

Verder is afgesproken dat als gemeenten of 'Delen achter de duinen' in aanraking zouden komen met andere gevallen die als schrijnend konden worden beschouwd, ze zich daarmee zouden kunnen richten tot Delfland. In de praktijk is hiervan nauwelijks gebruik gemaakt.

Uitbellen

Direct na het verzenden van de belastingaanslagen zijn klanten die eerder voor kwijtschelding in aanmerking kwamen gebeld, om hen te informeren over de afschaffing van de kwijtschelding. In de gesprekken zijn betaal mogelijkheden aangeboden, passend bij de specifieke financiële situatie. De telefoongesprekken zijn overdag en 's avonds gehouden. Vooral in de avonduren zijn goede resultaten geboekt, omdat veel klanten pas na kantoor tijd bereikbaar waren. De ervaringen met deze klantbenadering waren vrijwel altijd positief. De gesprekken werden gewaardeerd door de klanten en de gemaakte betalingsafspraken doorgaans nagekomen.

Nakomen betalingsafspraken

De RBG heeft gemerkt dat het voor sommige klanten lastig was om betalingsafspraken na te komen. Automatische incasso mislukte weleens en een betalingsregeling werd niet altijd nagekomen. In al die gevallen heeft de RBG contact opgenomen met de klanten over de gemaakte betalingsafspraken. Indien noodzakelijk is de betalingsregeling aangepast naar de omstandigheden van de klant. De ervaring met deze proactieve uitvoering is positief en de werkwijze zorgde in het algemeen voor afbetaling van de vordering, zonder extra incassokosten voor de klant. Indien nodig vonden huisbezoeken plaats, waarbij de RBG deze bezoeken vooraf selecteerde op kansrijkheid.

Onderzoek Nationale Ombudsman

De Nationale Ombudsman heeft in 2016 een onderzoek uitgevoerd naar het proces van invordering door de RBG. In dit onderzoek komt hij tot een positief oordeel over de zorgvuldigheid van het gevolgde proces. Dit sluit grotendeels aan bij het Rapport 'In krijt bij de overheid', van de Nationale Ombudsman. Als aandachtspunt werd genoemd het actiever informeren over de beslagvrije voet. Dit aandachtspunt heeft de RBG inmiddels opgepakt.

Resultaten 2016, 2017 en 2018 (t/m Q3)

De groep klanten die eerder in aanmerking kwam voor kwijtschelding is onderverdeeld in:

1. Klanten die in aanmerking kwamen voor automatische kwijtschelding (na positieve toetsing Inlichtingenbureau);
2. Klanten die niet in aanmerking kwamen voor automatische kwijtschelding (na negatieve toetsing Inlichtingenbureau), plus nieuwe verzoeken.

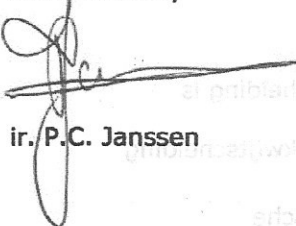
Voor deze groepen zijn de resultaten van het afschaffen van de kwijtschelding samengevat in onderstaande tabel, waarin de opgelegde aanslagen, de opgelegde bedragen, de ontvangen bedragen en de procentuele ontvangsten zijn weergegeven voor de periode 2016-2018.

Zuiveringsheffing – geen kwijtschelding	2016	2017	t/m Q3-2018
Groep 1			
- aantal aanslagen	23.700	34.000	
- opgelegd bedrag	€ 2.217.000	€ 6.124.000	€ 7.146.000
- ontvangen bedrag	€ 2.101.000	€ 5.647.000	€ 5.923.000
- procentuele ontvangst	95%	92%	83%
Groep 2			
- aantal aanslagen	26.000	15.000	
- opgelegd bedrag	€ 2.442.000	€ 3.056.000	€ 1.557.000
- ontvangen bedrag	€ 2.145.000	€ 2.576.000	€ 1.139.000
- procentuele ontvangst	87%	84%	73%
Totaal			
- aantal aanslagen	49.700	49.000	
- opgelegd bedrag	€ 4.659.000	€ 9.180.000	€ 8.703.000
- ontvangen bedrag	€ 4.246.000	€ 8.223.000	€ 7.062.000
- procentuele ontvangst	91%	90%	81%

Bovenstaande tabel laat zien dat het betaalbedrag in het algemeen goed is, resulterend in een ontvangst van ca. 90% op jaarbasis.

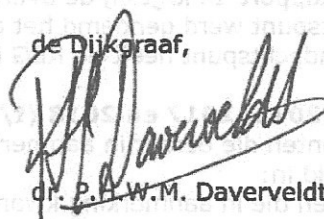
Dit leidt tot de conclusie dat met het afschaffen van kwijtschelding van de zuiveringsheffing succesvol invulling is gegeven aan het beginsel *de vervuiler betaalt*, waarbij in een zorgvuldig proces rekening is gehouden met de mogelijkheden en beperkingen van de soms kwetsbare doelgroep. Daarbij was er 2017 sprake van 18 zogenaamde schrijnende gevallen en in 2018 waren dat er 82. Het aantal schrijnende gevallen is daarmee minder dan 0,2% van het aantal huishoudens dat voorheen voor kwijtschelding in aanmerking kwam. Voor de schrijnende gevallen is het heffingsbedrag, na zorgvuldige afweging, oninbaar verklaard.

Hoogachtend,
Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland,
de Secretaris,

ir. P.C. Janssen

de Dijkgraaf,

dr. P.A.W.M. Daverveldt